

Březen

Divadelní zpravodaj

111. sezóna 2020/2021

ČETBA ZA ČASŮ KORONY 2

KŘÍŽOVKA S JOSEFEM PEJCHALEM

REŽISÉR RADOVAN LIPUS POTŘETÍ V PARDUBICÍCH

Milí diváci,

přinášíme Vám další zpravodaj bez programové nabídky, neboť stále netušíme (alespoň nyní, na počátku února, kdy připravujeme březnový zpravodaj), kdy nám epidemiologická situace a PES umožní otevřít oponu v interiéru historické budovy divadla či na našich komorních scénách. V divadle se i přesto stále zkouší, šijí se kostýmy, vyrábí scény, opět se ve zvukovém studiu načítají knihy, chystá se festival, natáčejí online talk show... Je toho spousta, ale to hlavní – živě hraní před diváky – nám koronavirus bohužel pořád nedovoluje. Pevně však věříme, že se svět brzy navrátí do původních kolejí a bude nám znovu umožněno se osobně stýkat. Do té doby přejeme pevné nervy, zdraví a pozitivní mysl!

I nadále Vás prosíme o sledování našeho webu www.vcd.cz, kde naleznete aktuální informace a nejčerstvější zprávy.

Vaše Východočeské divadlo

SLEDUJTE
STRÁNKY DIVADLA
www.vcd.cz

J. MUSIL S R. ŽÁKEM, R. CHVALOVOU A J. JANOUŠKOVOU, SHERLOCK V NESNÁŽÍCH, FOTO P. ŠEDIVÝ

JAKO BŘITVA na první čtené zkoušce

2. února se v Městském divadle uskutečnila „zahajovačka“ inscenace hry **Lenky Lagronové JAKO BŘITVA**, kterou s naším souborem právě připravuje režisér **Radovan Lipus** (ROZHOVOR S NĚM NALEZNETE NA NÁSLEDUJÍCÍ DVOUSTRANĚ). Obraz Boženy Němcové na pozadí všudypřítomné průměrnosti by měl mít premiéru 20. března, ale... RaS

TEXT HRY V RUKOU HLAVNÍ PŘEDSTAVITELKY.

B. NĚMCOVOU ZTVÁRNÍ M. SIKOROVÁ.

JEVIŠTĚ MĚSTSKÉHO DIVADLA S KULISAMI ŽITKOVSKÝCH BOHYNÍ PŘI PRVNÍ ČTENÉ ZKOUŠCE.

ÚVODNÍMU SLOVU REŽISÉRA R. LIPUSE NASLUOCHALI NEJEN L. MECERODOVÁ A J. KALUŽNÝ.

TĚŠIT SE MŮŽETE I NA P. JANEČKOVOU, M. MEJZLÍKA, J. PEJCHALA ČI T. LNĚNIČKU.

A CHYBĚT NEBUDOU ANI A. POSTLER, J. MUSIL, K. ŠAFRÁNKOVÁ A JIŽ ZMÍŇOVANÁ M. SIKOROVÁ.
FOTO J. SEJKORA

Režisér RADOVAN LIPUS potřetí v Pardubicích

RADOVAN LIPUS režíroval v mnoha divadlech napříč republikou nejen činohru, ale i operu a loutkové divadlo. Spolu s Davidem Vávrou je duchovním otcem a tvůrcem televizních pořadů Šumná města a Šumné stopy. Pravidelně spolupracuje s Českým rozhlasem.

V Pardubicích se poprvé představil inscenací tragikomedie rakouského spisovatele Arthura Schnitzlera Duše – krajina širá roku 2015. Tři roky nato zde režíroval hru Až na věky anglického autora Richarda Beana. Další tři roky uběhly a zkoušíme JAKO BRITVA – poetickou obrazivou hru na motivy života, díla a odkazu Boženy Němcové, kterou napsala současná česká dramatička Lenka Lagronová. Světovou premiéru uvedlo Národní divadlo v Praze roku 2016. Naše inscenace bude druhým provedením této hry na české scéně.

S Radovanem Lipusem jsme další titul do Pardubic začali vybírat hned po premiéře Až na věky, textů jsme si vyměnili dost, ale když došlo na tento tip, domluvili jsme se hned.

Hry Lenky Lagronové jsi poprvé režíroval už na DAMU, kde jste byli spolužáci. Co kromě společných studií vás spojuje?

Ze všech let strávených na škole, mimo ni i po ní barevná oblaka vzpomínek hlavou se mi honí. Ovšem i dalších bliženeckých věcí je tu ještě víc než dost. Namátkou: milovaný a ctěný pedagog Jaroslav Vostrý, společné moravskoslezské kořeny či podobný smysl pro humor i pro trapnost, které vnímáme stejně jako mocný inspirační skvost.

R. LIPUS, FOTO M. KLÍMA

Lenka napsala asi tři desítky her. Dají se komplexně charakterizovat?

Pokoušet se o komplexní charakteristiku bývá vždycky ošidné, riziko zjednodušení je tu víc než veliké. Lze však aspoň určitě říci, že všechny její hry, jakkoliv tematicky i formálně rozmanité, se vyznačují pozoruhodnými a složitými ženskými postavami i obrazivým básnickým jazykem. Ale hlavně – Lenčiny dramatické texty jsou k lidské duši dobrodružné cesty.

A teď prosím o pár slov k těm Lenčiným hrám, které jsi režíroval.

Začalo to už na DAMU rozmanitými drobnými dialogy a situacemi. Pak jsme dělali spolu Lenčinu aktovku U stolu, která měla premiéru v Divadle v Reznické, než jsme ji přenesli do DISKu, kde nakonec celý náš ročník absolvoval právě Lenčinými hrami. Poté jsme v české premiéře uvedli ve Slováckém divadle Křídlo, komorní příběh pro tři znamenité hráče

– jednoho muže a dvě dámy. Pak jsme se společně vydali do světa Jane Austenové – nejprve jen rozhlasovým slovem ve hře Jane, natočené v brněnském studiu pro stanici Vltava. K tomu se za pár let přidává inscenace Zahrada Jane Austenové pro Divadlo Viola. Letos nás tedy poměrně lidnatý příběh Boženy Němcové do Pardubic zavolal, na krásnou expedici Jako britva, která by – navzdory neradostnému covidovému šeru – měla mít, dej Bůh, na konci března premiéru. No a zároveň jsme v přípravách zcela nové Lenčiny hry pro Národní divadlo v Brně, zamýšlenou na příští rok pro scénu jménem Reduta. No a o dalších plánech a snech raději ještě ani nedutám...

Ještě než v našem společném výběru titulu pro tuto sezónu VCD zazářila hra Jako britva, navrhol jsi Zahradníka psa Lope de Vegy. Čím tě tahle, dovolím si se vši úctou říct věkovitá, hra přitahuje?

Ten staříčkový Lope může stále ještě být výzva a živá inspirace. Tématem té hry je láska v rozmanitých podobách a zároveň nemilosrdná milostná manipulace. Nedávno jsem viděl v Madridu skvělou inscenaci právě téhle hry a nedíval jsem se přitom do dávnou minulých let. Před očima jsem měl velice nesmlouvavě přesně naše dny.

Repertoár tvých režii je velmi pestrý. Máš nějaká konkrétní kritéria, která musí splňovat hra, pro kterou se rozhodneš? Musí mě to hluboce a opravdově zajímat právě tady a teď. Třeba i na starou, ale stále platnou otázku hledat živou dnešní odpověď.

Spletí ses někdy ve výběru? To asi mnohem lépe vědí diváci – příjemci mých otázek i odpovědí.

Musel jsi někdy režirovat hru, do které se ti nechtělo?

To je otázka vskutku na tělo. Párkrát se mi stalo, že mi dramaturgie nabídla hru, na kterou bych třeba sám pro sebe nepřišel, ale posléze jsem byl moc rád, že jsem se právě s takovým textem musel potýkat, neb mě to posunulo zase dál či někam jinam. Nemusím vždycky hru sám přinést, ale musím být hluboce přesvědčen o kvalitě inscenovaného tématu a textu. Na to, že bych proti své vůli vědomě dělal blábol, si nevzpomínám. Jak už jsem řekl, dobrý text je vždycky pozváním na náročnou, nebezpečnou, ale uhrančivou cestu.

Co bys teď chtěl říct o hře Jako břitva?

Je to krásná a nesnadná partitura pro čtrnácti rozmanitých hereckých hlasů. Divoká plavba proti proudu času někam do poloviny 19. století, ale přitom vlastně do naší současnosti. Stále se opakující příběh obtížné a odvážné jinakosti, která banální všednost přesahuje a nad žabincově nehybnou hladinou průměru vyčnívá. Božena není mrtvý exponát v muzeu. Je živá!

V posledních letech ses dvakrát dotkl české moderní klasiky inscenacemi Sňatky z rozumu a Český román v Divadle na Vinohradech. Je něčím typická, charakteristická, o českém národu obecně vypovídající?

Za oběma těmito projekty stojí dramaturg a dramatik Jan Vedral a vznikly „na tělo“ přímo Divadlu na Vinohradech, staroslavnému domu s mohutnou a dramatickou pamětí našich klikatých dějin v zádech. Hraje se v nich o nesamozřejmé české existenci, o chvílích zbabělosti a porážek i vítězných okamžicích halasně nezdobných vavřínovými věnci. Ve Sňatcích z rozumu vyprávíme o devatenáctém století, o střetech entuziasmu Bornů a pragmatičnosti Nedobylů, které se naší historií vinou až dodnes jako požehnaní i prokletí. Český román je milostným příběhem Olgy Scheinpflugové a Karla Čapka ve velkolepém, leč tragicky krátkém demokratickém nadechnutí

první Československé republiky. Oba příběhy ukazují, jak těžce a neochotně nám všem stále jde ona „drobná denní práce“ a jak naproti tomu opakovaně davy fascinují velké vyprázdňené triky. Stačí se podívat na mnohé naše současné vrcholné politiky.

Pojem národ v multikulturním světě jako by ztrácel na významu. Přesto existuje smysluplné moderní vlastenectví, čehož jsi živým dokladem...

Je zvláštní, jak silný je na jednu stranu současný zájem o různé světové kuchyně, o world music, o etnickou módu včetně ozdob a tetování, ale jak je řeč o vlastenectví a národě, zděsíme se, že bude řeč o krvi, půdě a vyvražďování, neb taková je skutečně bohužel víc než dost neblahá zkušenost 19. a 20. století, kdy se se slovy vlast a národ na rtech také krutě válčilo, surově vraždilo a rabovalo. To však nic nemění na tom, že všichni máme hodně nebo aspoň málo někde své konkrétní kořeny a žijeme v nějakém společenství i jazyce. Jako strom, který roste v jedinečné půdě a přitom je otevřený dešti, kterému světoběžný vítr přináší v mracích vodu až od vzdáleného moře. Vlastenectví je možné chápat jako hrdost i směřování ku pokoře. Mít pevné kořeny a korunou přitom vidět až za obzor. Je přece krásné, když rozmanité jazyky zpívají jeden společný lidský chór.

Poslední rok neúprosně potvrzuje větu Woody Allena Chceš-li rozesmát pána boha, řekni mu o svých plánech. Chceš i přesto nějaké prozradit?

Anekdoty a vtipy mám rád, ale nechci už v téhle době pánu bohu raději další důvody k pobavení přidávat. Dej Bůh, ať už se zase brzy mohou děti ve školách učit, piloti létat a herci – hrát! **JaP**

← R. LIPUS SE SCÉNOGRAFKOU M. ROSZKOPFOVOU, DRAMATURGYNÍ J. PITHARTOVOU A ŘEDITELEM VČD P. DOHNALEM NA PŘEDÁVACÍ PORADĚ VÝPRAVY HRY JAKO BŘITVA

FOTO J. SEJKORA

ČETBA ZA ČASŮ KORONY 2

Co naplat, pokračuje... Nemůžeme vám hrát, tak vám tedy aspoň čteme z knih českých autorů, kteří nám k tomu dali svolení. Na jaře jsme točili audio-nahrávky především z literatury pro děti. Teď natáčíme knihy pro dospělé. První najdete už brzy na našem webu www.vcd.cz v rubrice REPERTOÁR, v podrubrice nazvané stejně jako tento článek.

Začali jsme autorem krajanem, **Ladislavem Pecháčkem**, známým především oblíbenou filmovou sérií, započatou již roku 1982 filmem *Jak svět přichází o básníky*, ale také filmy *Dobří holubi se vracejí*, *Vážení přátelé*, ano a vynikající knihou *Osvobozené kino Mír*, podle které natočilo královéhradecké studio Českého rozhlasu desetidílnou stejnojmennou četbu s pardubickými i hradeckými herci, Otou Ornestem jako vypravěčem a Stanislavem Zindulkou v hlavní roli. Roku 2012 vydal Ladislav Pecháček soubor dvanácti povídek s kriminalistickými zápletkami, nazvaný **Hořká čokoláda**. Osm z nich jsme pro vás natočili

v našem zvukovém studiu, a až je „učes“ mistr zvuku **Lukáš Lucky Botta**, můžete si je poslechnout.

Následovat bude šest povídek „brněnského“ (nyní v Moravském Krumlově žijícího) spisovatele **Jiřího Kratochvíla**. Tento autor, který dostal možnost svobodně publikovat až po roce 1989, píše v současné době už sedmnáctý

román. Z těch předchozích je třeba jmenovat aspoň *Avion*, *Siamský příběh*, *Truchlivý Bůh*, *Herec*, *Femme fatale*, *Slib*, *Dobrou noc*, *sladké sny*, *Alfa Centauri* a zatím poslední *Liška v dámu*, ověřený cenou *Magnesia litera*. Kromě románů se soustavně věnuje povídkové tvorbě. Poslední soubor povídek, který zatím čeká na vydání, se jmenuje stejně jako známý film s Jean-Paulem Belmondem – **Strach nad městem**. Natočíme z něj šest povídek.

Třetí knihou, jejíž poslech pro vás připravujeme, je novela **Den, kdy slétly vlaštovky**. V roce 1990 ji napsal **Ivan Binar**, mimořádně originální autor knih pro dospělé i děti, překladatel, někdejší redaktor rádia Svobodná Evropa. V letech 1977–1994 žil v emigraci. Po návratu do Čech vydal knihy *Jeníkova práce*, *Egonek na útěku* a *M-Mirek v pastí*, *Peckova jáma*, *Jen šmouha po nebi...*

JaP

↑ P. BOROVEC A M. SIKOROVÁ VE ZVUKOVÉM STUDIU

← Z. RUMPÍK S M. MEJZLÍKEM PŘI NAČÍTÁNÍ POVÍDEK FOTO J. SEJKORA

ŽÍTKOVSKÉ BOHYNĚ STÁLE PŘED PREMIÉROU, ALE NA DRAMOXU...

Další nazkoušenou inscenací, jejíž premiéru koronavirus bohužel také odložil na neurčito, jsou **ŽÍTKOVSKÉ BOHYNĚ** podle oceňovaného románu **Kateřiny Tučkové**. Zbrusu novou dramaturgií knihy přímo na tělo našich hereček (i herců) připravili dramaturg **Jiří Janků** a režisérka **Kateřina Dušková**, která poté text na našich prknech i inscenovala. Premiéra se měla uskutečnit už 16. ledna, kdy ji však první diváci v divadle skutečně uvidí, to zatím nikdo netuší a už si to ani netroufáme odhadovat.

Jediným světlym bodem v této temné situaci je natočení inscenace firmou **Dramox**, která ji po finálních zpracování ve studiu uveřejnila mezi dalšími tituly českých divadel na svém webu www.dramox.cz, nezvyklá virtuální premiéra se uskutečnila 25. února. Přejeme tedy prozatím alespoň zde příjemný zážitek! My se však už nemůžeme dočkat osobního setkání v divadle, které bude jistě intenzivnější.

RaS

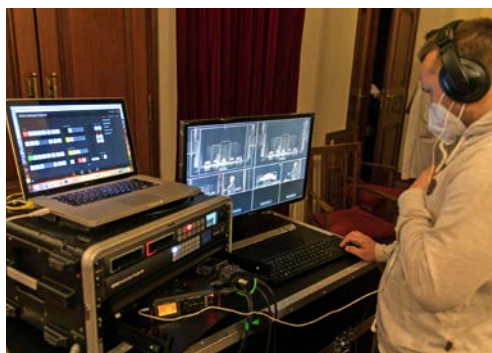

D. NOVOTNÁ JAKO BAGLÁRKA V NAŠÍ DRAMATIZACI ŽÍTKOVSKÝCH BOHYNÍ.

FOTO R. KALHOUS

PEČLIVÁ PŘÍPRAVA KAMERY.

REŽIJNÍ PULT DRAMOXU PŘI NATÁČENÍ.

FOTO P. ŠEDIVÝ

NĚKDO PŘIJDE

aneb Prostor pro naši fantazii

V únorovém zpravodaji jsme vám představili další hru, kterou se chystáme uvést v rámci našeho cyklu scénických čtení s názvem INprojekt. V té době jsme se ještě drželi drobné naděje, že bychom mikrodrama NĚKDO PŘIJDE, jehož autorem je současný norský dramatik Jon Fosse, mohli uskutečnit běžnou divadelní formou, na kterou jsme my i vy zvyklí. Postupem času jsme se ale rozhodli, že jistější bude upnout naše úsilí směrem k pořízení kvalitního záznamu inscenace, jenž vám budeme moci odvysílat na našich sociálních sítích. Nepřijde ani o tradiční diskusi s tvůrci inscenace – kromě režisérky se můžete těšit na herečku Veroniku Malou, herce Radka Žáka a Josefa Lásku, pokud to epidemiologická situace dovolí, pak i na překladatelku hry Karolínu Stehlíkovou. Diskusi budeme vysílat živě ihned po skončení inscenace a vy diváci se do ní budete moci zapojit a psát nám svoje dotazy či komentáře. Termín premiéry zatím není zcela jasný, předpokládáme jej v půli března, sledujte proto, prosíme, informace na webu divadla www.vcd.cz a na divadelním Facebooku www.facebook.com/vcd.pardubice.

V následujícím rozhovoru se dozvíte víc o našich společných úvahách, týkajících se prvního INprojektu na pomezí divadla a filmu, a hlavně o režisérce inscenace AMINATĚ KEITA, absolventce oboru Teorie a historie dramatických umění na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a nyníjší studentce režie a dramaturgie na pražské DAMU.

REŽISÉRKA A. KEITA

Když jsme spolu vybíraly titul pro scénické čtení, říkala jsi, že tě v poslední době zaujaly hry Jona Fosseho, čím? Zaujal mě jejich jazyk a způsob, jakým s ním autor ve svých hrách pracuje.

Proč sis nakonec vybrala právě hru Někdo přijde?

U některých titulů mám pocit, že si spíše vybraly ony mě než naopak. A tohle byl ten případ. Hra ve mně hned rezonovala a zapadla i do vaší dramaturgie, což bývá někdy také silným poznávacím znamením.

Čím tě láká žánr scénického čtení? Není pro tebe naopak příliš svazující? Zvlášť když se v jedné ze svých absolventských prací zabýváš tancem...

Je to pro mě přiležitost k seznámení. Jedná se o první a intenzivní setkání jak s autorem, tak především s herci, kteří se na dojem ze scénického čtení přeci podílejí výrazně. Celou dobu se pracuje prakticky s prvním dojmem, který nejprve já sdílím s herci a poté zase oni s divákem. Za velice krátký čas se stětně mnoho myšlenek

a vznikne vždy velmi křehké představení závislé na hlubokém soustředění obou stran. Já se obecně seznamuji ráda a jsem vždy zvědavá, co z toho vzejde. Svazující se pro mě tento formát může stát pouze ve chvíli, kdy nevyužijí hranice, které nám takový druh divadla dává. Pak je těžké nasměrovat fantazii a kreativitu správným směrem a například nerozhrávat situace, které mají zůstat jen naznačené – záměrně nerozvinuté. V tom je, myslím si, velké kouzlo scénického čtení. Dává velký prostor naší fantazii.

Naše původní přípravy směřovaly ke scénickému čtení, které mělo být uvedeno před diváky. Protože to však stále není možné, nacházíme se nyní ve fázi hledání klíče k záznamu inscenace, resp. specifickému tvaru na pomezí divadla a, řekněme, filmu. Můžeš k této roličce se koncepcí říct víc?

Hledáme ty správné prostředky k tomu, abychom dokázali zachytit konkrétní divadelní představení. O to se momentálně pokouší celý divadelní svět.

Ráda ve svých inscenacích využívatš živou hudbu. Jak?

Různě. Záleží na tom, co si žádá konkrétní inscenace. Podle toho volím nástroje a hudebníky. Při inscenaci Jak se vám líbí byl hudebník přítomen na každé zkoušce a hudba vznikala hercům a situacím přímo na tělo. Hudebník se tak přirozeně stal součástí scény a jeho hudba se přímo podílela na průběhu situace. K inscenaci Bratří Karamazovi jsem požádala hlavního představitele, který je skvělý hudebník, aby ji pro naši inscenaci napsal. Kapela pak fungovala jako klasický doprovod. Ve Višňovém sadu byla kapela součástí situace třetího dějství, které se odehrává na plese. Z toho vzniklo i její využití v ostatních dějstvích. Je to skutečně různé.

Jak bude hudba fungovat v naší inscenaci?

Oslavila jsem akordeonistu, se kterým na sebe dobře slyšíme a umíme pracovat rychle. To je pro tento druh práce potřeba. Díky tomu si budeme moct dovolit improvizaci přímo během zkoušení.

Když jsem četla o tvé nedávné inscenaci Poslední zrnko písku, která byla uvedena v rámci Divadelního léta pod plzeňským nebem 2020, zaujalo mě jednak její téma – touha po změně, ale i strach z ní – zdá se mi totiž

velmi podobné tématu hry Někdo přijde. Je to tak, že jde tedy o téma, které tě teď zajímá?

Ano, myslím si, že se teď mnoho lidí ocitá v situaci, ve které není možné déle setrvávat. To vede k přirozenému napětí a napjatému očekávání změny, která se neodvratně blíží (ať se jedná o změnu pozitivní, nebo negativní). A tato situace, v níž se člověk nachází těsně předtím, než nastane zlom, mě velice zajímá. Během toho očekávání se totiž musíme nutně konfrontovat sami se sebou – se svými plány, myšlenkami, hodnotami a nejbližšími lidmi, kteří nás utvářejí. Myslím si, že se na sebe dozvídáme věci, kterých jsme si do té doby nemuseli být vědomi nebo jsme si je přiznávat nemuseli.

Tvoji poslední režii je Horváthova hra Nikdo v brněnské Redutě. Jak ses k ní dostala a čím je tahle téměř stoletá hra dnes aktuální?

Hru mi navrhl šéf činohry Milan Šotek a já jsem s velkým nadšením souhlasila. Jedním z jejích nejpálčivějších témat je strach z vlastní nahraditelnosti. Tímto strachem trpíme stejně, nebo ještě více i v dnešních dnech a na spoustu lidí tento pocit vytváří enormní tlak, který ovlivňuje jejich další rozhodování. Horváthovi se to navíc podařilo podat s humorem jemu vlastním.

Láká tě spíš autorské divadlo, nebo pravidelná dramaturgie?

Láká mě především divadlo, které se dělá naplno a za každou cenu. Po zkušenosti z Posledního zrnka písku bych ráda dělala také autorské nebo alternativní divadlo, ke kterému jsme během studia neměli z pochopitelných důvodů příležitost. Je ale potřeba říct, že takové projekty stojí na velké důvěře a otevřenosti, a ne každý je takové otevřenosti schopen. Takže bych do toho určitě nešla a za jakýchkoli podmínek – ty musí takovou tvorbu umožňovat. Pravidelná dramaturgie s klasickými tituly mě vždy bude lákat jednak proto, že témata a děje velkých her jsou prostě neprekonatelné, a jednak protože se nepoměřujete pouze sami se sebou jako u autorských projektů, ale s celou divadelní tradicí a vyrovnat se jí bývá stejně složité jako překročit vlastní strach.

AnH

SPONZOR PORÁDU

SVĚTOVÝ DEN DIVADLA

Národní střediska Mezinárodního divadelního ústavu již od roku 1962 slaví **27. březen** (den zahájení přehlídky Divadlo národů v Paříži) jako **Světový den divadla**. Jeho smyslem a cílem je vést divadelníky na jevištích i obecnost v sálech k zamyšlení nad posláním a úlohou divadla.

Při této příležitosti je každoročně vyzvána význačná divadelní osobnost, nebo osoba vyznačující se silou srdce a ducha z jiné oblasti, aby se podělila o své úvahy

o divadle a souladu mezi národy. Vzniklé **Mezinárodní poselství** se následně překládá do více než dvaceti jazyků a 27. března předčítá pro desítky tisíc diváků před představeními v divadlech po celém světě. Mimochodem v roce 1994 toto provolání sepsal také Václav Havel. Autor letošního poselství dosud nebyl oznámen, Divadelní ústav předpokládá, že vzhledem k momentální pandemické situaci se tak stane až v polovině března. Svátku divadla předchází **Světový**

den divadla pro děti a mládež, který se slaví **20. března**, a **Světový den loutkového divadla**, jenž připadá na **21. března**.

RaS

Institut
umění
Divadelní
ústav

Arts and
Theatre
Institute

POP RVÉ JSME OTEVŘELI DVEŘE DOKOŘÁN

FOTO P. ŠEDIVÝ

Protože jsou divadelní domy pro diváky už několik měsíců zavřené, rozhodli jsme se „otevřít dveře“ našeho divadla alespoň virtuálně a ve čtvrtek 4. února jsme odvysílali první díl nové online talk show **DVEŘE DOKOŘÁN**. Zábavný pořad připravuje a provází jím již ostřílená moderátorka, dramaturgyně **Jana Uherová**, která má za sebou bohaté zkušenosti z podobných diskusních večerů na Malé scéně ve dvoře (Volání sirén, Večerní šumlování, Bez nápovědy či naposledy Bez kostýmu).

Prvním hostem neformálního setkání, živě vysílaného na facebookovém profilu VČD, byl jeden z nejoblíbenějších herců našeho souboru **Ladislav Špiner**, jenž zavzpomínal na své divadelní začátky, vyzdvihl zásadní role své dosavadní kariéry, nechal nahlédnout do svého soukromí, předvedl také svou zručnost, několik věcí slíbil a rovněž odpovídal na dotazy sledujících diváků. Ostatně co na sebe prozradil, můžete zhlédnout i ze záznamu na FB účtu divadla www.facebook.com/vcd.pardubice.

Další únorové Dveře dokořán, natáčené v komorním prostoru Poedia v klubu vždy ve čtvrtek jednou

za čtrnáct dnů, hostily neméně populární herečku, Láďovu životní partnerku **Petru Janečkovou**.

A na koho se můžete těšit v březnu? „Na 4. března jsem si pozvala **Tomáše Lněničku** a **Petra Borovce**. Jsou to vličáci a trochu se bojím, že zbourají studio. Zkusím si na ně připravit nějaká překvapení, ale největší překvapení bude, když mě neodbourají.

18. března pak zavítají **Romana Chvalová** a **Ludmila Mecerodová**, parťačky, skvělé holky, které v tomto divadle už něco zažily a které jsou oporou souboru už pár desítek let,“ prozrazuje **Jana Uherová**.

POSLEDNÍ MINUTY MODERÁTKY POŘADU DVĚŘE DOKOŘÁN JANY UHEROVÉ PŘED ZAHÁJENÍM VYSÍLÁ.Í.

LÁŠA ŠPINER V PRŮBĚHU VEČERA PŘEDVEDL, ŽE BY SI S UTRŽENÝM KNOFLÍKEM NA KOSTÝMU HRÁVĚ PORADIL.

POEDIUM V KLUBU SE ZMĚNILO V MODERNÍ TELEVIZNÍ STUDIO.

ŘEŽIE PŘÍMÉHO PŘENOSU SE UJAL ŘEDITEL DIVADLA PETR DOHNAL.

NA FACEBOOKU NÁS SLEDOVALO PŘES STO DIVÁKŮ, NÁSLEDNĚ ZHLÉDNUTÍ UŽ BYLO V RÁDKÁCH TISÍCŮ.

PETR BOROVEC CELÝ PROGRAM ZAZNAMENÁVAL PRO NÁŠ DIVADELNÍ INSTAGRAM. FOTO PETR ŠEDIVÝ

Jubileum teatrologa JAROSLAVA VOSTŘÉHO

V lednu oslavil významné životní jubileum dramatik, divadelní teoretik, historik, režisér, dramaturg, publicista a kritik, divadelní organizátor a pedagog, pan JAROSLAV VOSTŘÝ, jenž byl v letech 1981–88 jako režisér členem uměleckého souboru Východočeského divadla. Věnujme tomuto význačnému českému divadelníkovi drobnou vzpomínku s přáním pevného zdraví!

Jaroslav Vostřý se narodil do úřednické rodiny 24. ledna 1931 v Turnově. Po maturitě na gymnáziu v roce 1950 musel dva roky povinně pracovat v dělnickém povolání, aby mu bylo povoleno ucházet se o studium na vysoké škole. V letech 1952–58 navštěvoval pražskou DAMU, obor divadelní věda a dramaturgie.

Už během studií byl zaměstnán v redakci měsíčníku Divadlo, jehož byl následně i šéfredaktorem (1961–64). Za jeho působení se periodikum, které do té doby sloužilo především jako nástroj ideologické propagandy, proměnilo v respektovanou divadelní revue, která začala skutečně reflektovat pohyb v českém divadelním prostředí.

↑ J. VOSTŘÝ ZA REŽISÉRSKÝM PULTEM PŘI INSCENOVÁNÍ STARORŮŽOVÉ HISTORIE, VČD 1987
 ↓ J. JANOUŠKOVÁ, Z. DOLANSKÝ, F. ŠVIHLÍK A L. MECERODOVÁ V GENERÁLNÍM ZÁZRAKU V REŽII J. VOSTŘÉHO, VČD 1983 (ČESKOSLOVENSKÁ PREMIÉRA)

Po odchodu z čela prestižního časopisu založil v roce 1965 spolu s Ladislavem Smočkem divadlo Činoherní klub. Během několika let se z něj stalo jedno z předních českých divadel, které sklízelo záslužný úspěch doma i v zahraničí. Činoherní klub vedl Jaroslav Vostřý jako umělecký šéf, ale působil v něm také jako dramaturg, autor a v neposlední řadě i jako režisér.

V roce 1972 musel z divadla, které založil a přivedl k evropskému věhlasu, odejít. V letech tzv. normalizace režimoval v Ústí nad Labem, Kladně a sedm let u nás v Pardubicích. Do Činoherního klubu se vrátil po listopadu 1989 jako ředitel, ale setrval v něm jen krátce, v roce 1993 byl totiž zvolen do funkce rektora AMU.

Podstatná byla i jeho pedagogická činnost, od roku 1963 vyučoval na pražské DAMU, kde od roku 1975 mohl působit pouze jako externí pedagog. Na DAMU se znovu vrátil až v roce 1987, o tři roky později se zde řádně habilitoval jakožto docent a v roce 1992 byl jmenován profesorem. V letech 1993–95 byl rektorem Akademie múzických umění v Praze, v roce 1995 založil na DAMU Katedru teorie a kritiky, jejímž vedoucím byl do roku 2000.

Je nositelem Stříbrné pamětní medaile předsedy Senátu (2013), Ceny Ministerstva kultury ČR (2015), Medaile Josefa Hlávky (2016) a Ceny České akademie divadelníků (2020).
 RaS

↓ J. VOSTŘÝ, FOTO M. MYŠKOVÁ, ČTK

KŘÍŽOVKA s Josefem Pejchalem

Ačkoli nezahálíme a stále zkušíme nové a udržujeme si v paměti stávající inscenace na repertoáru, setkávání s vámi diváky už nám opravdu dlouho a moc chybí. Pojd'te si s námi tedy alespoň zavzpomínat na dobu, kdy byl svět ještě v pořádku a naše hlediště bylo téměř den co den plné.

V této nové rubrice budete vídat spousty fotografií z blízké i daleké historie našeho divadla, které navíc trochu otestují vaši paměť. K fotografiím přidáme vždy osobní vzkaz jednoho z herců, doplněný o veselou historku či vtíp. Ale abyste to neměli tak jednoduché, pointu anekdoty se nedozvíte dřív, než vylúštíte křížovku.

První vzkaz vám posílá **JOSEF PEJCHAL**. Pepa je u nás v divadle v angažmá už (sama tomu nemůžu uvěřit)

18. rokem a vy si ho jistě pamatujete v řadě výrazných rolí. Nyní máte možnost zjistit, jak si vaše paměť stojí, a pokusit se uhodnout jméno postavy, kterou Pepa na každé z fotografií, které naleznete na následující dvoustraně, ztvárnil. Nejenže se díky tomu dozvíte pointu Pepova vtípu, ale máte také možnost poslat tajenku na e-mail hlavackova@vcd.cz, tři úspěšní luštitelé se mohou těšit na drobné divadelní dárky. Tajenku nám můžete zasílat až do 31. března, kdy vylosujeme výherce. Hodně štěstí!

AnH

„Sedí dva borci u piva a povídají si:

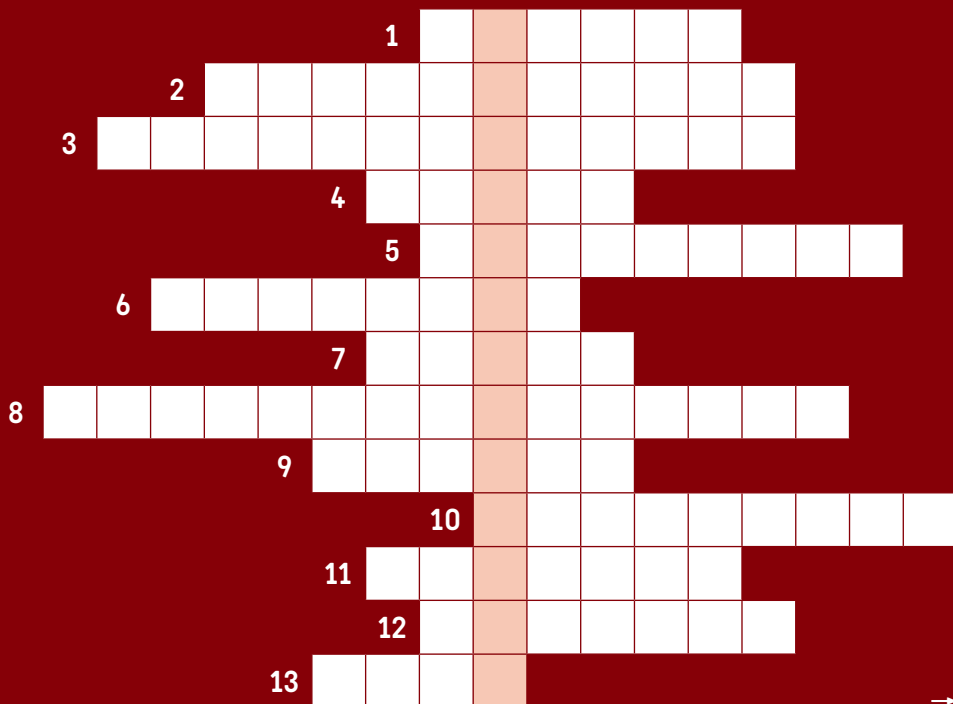
Tak jsem si dneska dělal test na koronavirus.

Fakt, jo?! A jaká otázka byla nejtěžší?

Seš debil?

...?“ (viz tajenka)

Je to vlastně upgrade jednoho starého vtípu o dvou blondýnách, ale musím říct, že tahle verze mě vzhledem k aktuálnímu dění smutně rozesmála víc... Snad nám úsměvy nezmizí pod nánosy roušek při „čekání na Godota“!

9

10

11

12

13

Tereza Krippnerová u nás nahrála CD

Jednu z posledních akcí na Malé scéně před vypuknutím druhé vlny pandemie covidu byl 2. října koncert **Terezy Krippnerové** za doprovodu jazzového kvartetu **The Masters**. Tato hudební lahůdka už byla přesunuta z jara, proto jsme byli velmi rádi, že jedinečná zpěvačka se sametovým hlasem a energickým projevem u nás konečně mohla vystoupit. Divadelní zvukař **Tomáš Černík** navíc koncert bravurně nahrál,

a proto se muzikanti rozhodli vydat záznam svého pardubického zastavení na CD s názvem **Live from the Theatre**.

Nyní si album plné swingu, latin jazzu, balad i autentické improvizace můžete poslechnout i doma, a to na YouTube či Spotify. Jakmile budeme moci otevřít kancelář předprodeje či divadelní obchůdek ve foyer, naleznete zde CD i fyzicky k zakoupení. RaS

MÁLOKTERÉ PRACOVIŠTĚ MÁ TAKOVÉHO GENIA LOCI

Vždy usměvavý, ve svých oblecích, kabátech a kloboucích nesmírně elegantní inženýr s uměleckými sklony – to je náš provozně-ekonomický náměstek BOHUMIL KOS. Také on byl u příležitosti oslav 110. výročí otevření pardubického divadla oceněn pamětní medailí za svou dlouholetou práci a přínos a i s ním jsem si povídala, co všechno jeho (pro některé možná těžko uchopitelná) profese obnáší a jaký je jeho vztah k divadlu. Pokud máte rádi historky z divadelního prostředí, Bohumil jich má plné rukávy, stačí se zeptat, anebo si přečíst knížku Julie na laně, kterou napsal. A pozor, prý už se chystá něco dalšího!

Jak dlouho už u nás v divadle pracuješ?

Do divadla jsem nastoupil dvakrát. Poprvé v prosinci 1989 a strávil jsem tu jen necelé dvě sezóny. Odešel jsem nechtěně asi na rok do Německa, protože jsem tam měl problémy se stavební firmou, tedy spíše s německým investorem. Tvrdí škola. Pak už jsem se zpět do divadla nevrátil, zkoušel jsem podnikat. Podruhé to bylo v době, kdy nastoupil do funkce ředitele Petr Dohnal. Znali jsme se, a tak mě Petr oslovil, jestli bych mu nepomohl.

Napřed jsem musel odmítnout, měl jsem moc práce, ale další rok jsem již pomoc slíbil. Tedy na jeden rok, to bylo září 1999. A zůstal jsem až dodnes. Takže celkem 24 sezón.

Co tě přivedlo do divadla poprvé – v roce 1989?

Přihlásil jsem se do konkurzu a vyhrál ho. Zajímavé ale bylo, jak jsem se o konkurzu dozvěděl. V bytě se objevily noviny, deník, který u nás doma nikdy předtím ani nikdy potom nebyl. Ležel rozveřený na gauči a mně náhodně padl do oka inzerát, že divadlo hledá

provozně-ekonomického náměstka. Dodnes podezírám ženu, že mi tam ty noviny nastrčila, když viděla, jak se profesně trápím v socialistické velkovýrobně betonových panelů. (SMÍCH)

A co tě přimělo zůstat podruhé tak dlouho?

Rád vymyslím a realizuji nové věci, a v tom si s Petrem velmi rozumíme. Je pravda, že s myšlenkou přijde většinou Petr, společně to promyslíme a já se pak podílím spíše na konečné realizaci. A že toho doposud nebylo málo: sbírka na oponu, sbírka na lustr, Malá scéna ve dvoře, scéna na Kunětické hoře, plesy v divadle, GRAND Festival smíchu a tak dále. Jsem moc rád, že jsem u toho všeho mohl být.

Ekonomický náměstek, to pro mě zní napůl vznešeně, napůl dost úřednický, nicméně nevím přesně, v čem tvoje práce spočívá. Rozumím tomu dobře (a samozřejmě hodně zjednodušeně), že „velíš“ všemu, co se financí týče? Neříkáš, že to není toho na jednoho moc?

Ubrala jsi mi, Aničko, část mé funkce, jsem provozně-ekonomický náměstek, což zní možná ještě hůře. Ale rozhodně nevlím všem financím sám. Máme to tak trochu rozdělné. Zjednodušeně řečeno, Petr si řídí vše, co je na scéně, a já vše, co je mimo scénu. Takže když způsobil problém na zkoušce, budeš se zodpovídat panu řediteli, a když nabouráš služební auto, budu to řešit já. Za hospodaření divadla jsem samozřejmě řediteli zodpovědný já.

Předpokládám, že není funkce jako funkce, že například ekonomický náměstek v nemocnici funguje jinak než v divadle.

V čem je tedy tahle profese v rámci divadla jedinečná?

Možná bychom si mohli místa vyměnit, ale vstup do nemocnice na mě působí depresivně, kdežto vstup do divadla mě povznáší. Málolkeré pracoviště má takového genia loci.

Když bych se zeptala, co kuriózního jsi v práci kdy zažil, předpokládám, že mě zasypeš množstvím vzpomínek a historek, které jsi ostatně sepsal ve své knize Julie na laně. Přesto prosím, vyber jednu...

Ve dvoře jsme měli uskladněného drátěného koně z inscenace Cikáni jdou do nebe. V jeho hlavě si udělali hnízdo kosové a vyvedli mladé. Kdo jiný to měl řešit než já. Zkoušel jsem všechno, ale nic před divadelními „ochránci“ přírody neprošlo. Tak jsem zavolal na ornitologickou stanici, kde mě zaskočil záznamník, a tak jsem vyhrkl: „Dobrý den, máme problém, v hlavě koně se nám uhníždili kosové, my toho koně potřebujeme pro mušketýry a nevíme, co s těma kosama můžeme udělat. Děkuji za odpověď. Kos.“ Když se několik dní nikdo neozýval, volal jsem tam znovu a pán se smál a omlouval, že můj předchozí telefonát považoval za hloupý vtíp. Všechno nakonec dobře dopadlo. Kosové stačili vylétnět těsně před zkouškou.

Se svou milou manželkou nevynecháte jedinou premiéru a věříš, že to není jen z povinnosti. Láska k divadlu se zrodila s tvým zaměstnáním ve VČD? Nebo už dřív?

Tedy to bude znít jako klíšé. Od dětství jsem měl rád divadlo. Navštěvoval jsem dramatické kroužky, chodil do „lidušky“ a divadlo jsem i ochotnický hrál. Pro herectví jsem se nerozhodl z obavy, že se neuživím, a asi jsem udělal dobře. (SMĚCH) V Praze na studiích jsem každý měsíc stál frontu před předprodejem a kupoval lístky do divadel, kam jen to šlo. Po škole jsem se nastěhoval do Pardubic a divadlo se stalo naší srdeční záležitostí.

Takže herecké ambice jsi skutečně měl! To byla totiž jedna z svých otázek.

Určitě měl. Ale co jsem přišel mezi profesionály, úplně mě to přešlo. Prý hrozně huňnám.

Na jevišti se ale sem tam objevíš aspoň jako muzikant se svojí kapelou Kosteam. Jak se kapele daří teď v době covidové?

Po patnácti letech jsme si museli udělat pauzu. Je to smutné a těžce to neseme. Stýská se nám.

Chápu, asi tak jako nám v divadle po diváčích. Kdybys dnes večer mohl zajít do divadla, co by sis přál, aby se hrálo?

Audience u královny nebo Mikve. Na Malé scéně pak Podivný případ se psem.

Které inscenace – za celou dobu, co ve VČD pracuješ – se ti vryly do paměti? Na které rád vzpomínáš?

Těch inscenací bylo hodně. Pokud mám jmenovat, tak Přelet nad hnízdem kukačky, My Fair Lady, Nápadníci trůnu, Cikáni jdou do nebe, Amadeus, Cabaret, Mezi nebem a zemí...

Co dalšího kromě divadla a muziky tě ještě baví? Doslechla jsem se, že jsi nadšený golfista...

Golf, to je pro mě jen sport z noulze. Na žádný dynamičtější si už netroufám. Ale chodíme s mojí ženou a přáteli velice rádi. Hodně času věnujeme chalupě a vnučatům. Je moc fajn mít velkou rodinu a velkou chalupu, kam se ta rodina vejde. A jestli to nevíš, tak už mám pravnučka. Jmenuje se Theodor. Pořád mě taky ještě baví psát – povzbudilo mě odvysílání povídek z mojí knihy Julie na laně v Českém rozhlasu. A tak se pochlubím, že chci vydat v dubnu další knihu, tentokrát bez Jarada Portského, s názvem Housle v kravině. Psaní mi dává zapomenout na to nepříjemné, co je dnes kolem nás.

Věřím, že toho nepříjemného bude stále méně. Děkuji ti za milý rozhovor, Bohoušku, gratuluji k pravnučkovi i k tvým jedenácti vnučatům a přeji hodně zdraví a pohody do dalších let strávených s naším divadlem! AnH

↑ B. KOS PO PRÁCI NA SVÉ CHALUPĚ
↘ PŘI JEDNOM ZE ŠTĚDRONOČNÍCH ZPÍVÁNÍ V DIVADLE FOTO J. SEJKORA

Z DRAMATURGICKÉHO ARCHIVU

Tentokrát jsme v archivu pátrali opravdu hluboko v minulosti a při procházení nespočtu zajímavých inscenací nás zaujalo hvězdně obsazené zpracování **Čechovova STRÝČKA VANI**, které se do naší březnové vzpomínkové rubriky hodí datem derniéry, jež se uskutečnila 1. března 1966 – před pětapadesáti lety! Premiéra slavné tragikomedie z ruského venkova o lásce a planých nadějích se konala v Městském divadle 6. listopadu 1965. Režie se chopila mladá absolventka DAMU **Helena Glancová**.

Helena Glancová působila ve Východočeském divadle čtyři sezóny. Od roku 1964 asistovala režisérovi Otomaru Krejčovi v Národním divadle v Praze, v roce 1965 se podílela na založení Divadla za branou, kde působila až do roku 1972, kdy komunistická moc divadlo zrušila. Až do Sametové revoluce pak pracovala v Lyře Pragensis. Od roku 1990 byla externí režisérkou Českého rozhlasu a hostovala na mnoha divadelních scénách. Rovněž působila na Vyšší odborné herecké škole v Praze.

RaS

PETR SKÁLA A VĚRA GALATÍKOVÁ

SCÉNOGRAFIE VÝTVARNÍKA JIŘÍHO FIALY

ALOIS OSTR A GABRIELA WILHELMOVÁ

ALOIS OSTR, LUBOMÍR POLÁCH A VĚRA GALATÍKOVÁ

JIŘÍ VAVŘINA

VERNISÁŽ
VE FOYER

Tak jako máme naplánovaný dramaturgický plán s daty premiér, která jsou však v poslední době dost razantně měněna koronavirem, máme již více než rok připravený i plán výstav v naší divadelní galerii. I ten však nyní doznává zásadních změn, respektive rušení výstav a jejich přesunů. Jak to bude s chystanou výstavou pardubického rodáka JIŘÍHO VAVŘINY, která by měla mít vernisáž před premiérou hry Jako břitva 20. března, je nyní také „ve hvězdách“. Každopádně vás však o ni neochudíme a stejně jako již odsunutě výstavy Václavy Macků či Josefa Minaříka ji případně uvidíte příští sezónu.

Obrazy Jiřího Vavřiny obdivovali milovníci výtvarného umění na stovce výstav v Čechách a na Moravě – mezi jinými v Praze, Brně, Olomouci, Hradci Králové, Liberci, Pardubicích, Havlíčkově Brodích, ve Svitavách atd. atd. Mimo to se zúčastnil také řady skupinových výstav v České republice i v zahraničí. RaS

Malíř a grafik Jiří Vavřina se narodil 4. listopadu 1944, v Pardubicích. V letech 1961–1965 studoval na prestižní brněnské Škole uměleckých řemesel (dnes Škola umění, designu a restaurování). Od roku 1975 žije a tvoří v Hradci Králové a své víkendy trávívá v Nové Pace, odkud pochází jeho žena.

Jeho tvorba je naprosto nezaměnitelná, je pro něj typická famózní figurální kompozice, výrazný barevný akcent a cit pro detail vytvářející dojem renesanční malby. V jeho obrazech je patrná bohatá fantazie a vytržená technika olejomalby. Často zachycuje lidské bytosti situované do kouzelného, podivuhodného světa tajemna a snění.

„Pojem řemeslo vyslovovaný dnes v souvislosti s uměním má často pejorativní význam. Omyl o to větší, oč častější. Jiří Vavřina prokazuje, že je profesně vybaven na vysoké úrovni, a to jak školením, tak mnohaletou zkušeností. Obdivuje a ovládá „klasické“ techniky, jimiž pracovali staří mistři baroka a renesance. Techniky dnes tak málo užívané pro svou pracnost a náročnost, tak málo korespondují s povrchní úspěchaností našeho života, jíž často k vlastní škodě podléháme. Hektický spěch každodennosti nechává Jiřího Vavřinu v bohorovném klidu a při práci na obraze se drží tvrdohlavě vlastního přesvědčení, zůstává stále bytostně svůj, originální a zřetelně rozpoznatelný,“ říká režisér Rudolf Adler.

„Maluji proto, aby moje obrazy udělaly lidem radost a dokázaly je potěšit.“

VÝCHODOČESKÉ DIVADLO
U DIVADLA 50, 531 62 PARDUBICE
☎ 466 616 411 WWW.VCD.CZ
f FACEBOOK.COM/VCD.PARDUBICE

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK
PONDĚLÍ–ÚTERÝ 10:00–17:00
STŘEDA–ČTVRTEK 10:00–17:00
PÁTEK 10:00–15:30
☎ 466 616 432 ☎ 466 616 402
✉ OBCHOD@VCD.CZ

VEČERNÍ POKLADNA
☎ 466 616 430

HROMADNÉ OBJEDNÁVKY
LENKA HRONOVÁ ☎ 725 986 767
✉ HRONOVA@VCD.CZ

PŮJČOVNA KOSTÝMŮ
JAROSLAVA KREJČOVÁ
ČTVRTEK 16:00–17:00
☎ 466 616 423 ☎ 602 405 379

DIVADELNÍ KLUB ☎ 608 872 224
PONDĚLÍ–ČTVRTEK 11:00–23:00
PÁTEK 11:00–00:00
SOBOTA 16:00–00:00
NEDĚLE 16:00–22:00

ZŘIZOVATELEM VČD JE STATUTÁRNÍ MĚSTO PARDUBICE
ZA FINANČNÍ PODPORY MINISTERSTVA KULTURY ČR A PARDUBICKÉHO KRAJE

GENERÁLNÍ PARTNER VČD

 Synthesia
Chemie pro budoucnost

PRVNÍ HLAVNÍ PARTNER VČD

 EOP ELEKTRÁRNÝ
OPATOVICE

VÝZNAMNÍ PARTNEŘI VČD

JHV

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

NADACE
LENKY A ROMANA
ŠMIDBERSKÝCH

CH&T PARDUBICE
ČLEN SKUPINY ENTERIA

PARTNEŘI VČD

 ComArr

 BARTH

 HAK

 VCES
AKROBILNÍ CENTRUM ČMOPF

 Kavoviny
TRADICE OD ROKU
1898

 era

 **DOSTIHOVÝ
SPOLEK**

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI VČD

 deník

 Pardubice
Český rozhlas

 TV

 **AS
Radio**

 BEAT
MUSIC

 Country
BAR

 98.0
FM

 BUSTV
ZÁBĚVNÍJÍ CESTOVÁNÍ

 **PARDUBICE
ZIVE**

 **Informační server
WWW.PARDUBICE.CZ**

DIVADELNÍ ZPRAVOĐAJ BŘEZEN 2021 PŘIPRAVIL: R. SMETANA DESIGN: A. HARVANOVÁ
FOTO NA TITULNÍ STRANĚ: A. PLAŠKOVÁ A J. PEJCHAL, SPŘÍZNĚNÍ VOLBOU, FOTO J. FAUKNER